

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

SBS NOORD TE HULSTE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 19596

Instelling SBS Noord
Tieltsestraat 31 - 8531 HULSTE

Beleidsverantwoordelijke Leen PISON

Telefoonnummer 056 73 34 50

E-mail leen.pison@harelbeke.be

Website www.sbn-hulste.be

Bestuur Gemeentebestuur van Harelbeke
Marktstraat 29 - 8530 HARELBEKE

Scholengemeenschap De Balk
Marktstraat 29 - 8530 HARELBEKE

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Groeninge
Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK

Start- en einddatum doorlichting 27/05/2024 - 30/05/2024

Inspectieteam Geert ALLEMAN
Christophe VANPOUCKE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Tieltsestraat 31 - 8531 HULSTE.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Die visie, geconcretiseerd in zes schoolspecifieke pijlers, is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking en ook ouders leren ze kennen. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. De school stuurt haar visie bij waar nodig en vertaalt die in schoolspecifieke en maatschappelijk geïnspireerde prioriteiten. Ze ontwikkelt een talenbeleid met daarin specifieke aandacht voor haar leesbeleid. De school integreert het gelijkeonderwijskansenbeleid in het beleid op de leerlingenbegeleiding en bepaalt streefdoelen om gelijke kansen te bevorderen. Het is een groeikans om beleidsmatig en participatief de visie op kwaliteitsvol kleuteronderwijs en op de werking met leeftijdsgemengde groepen verder uit te bouwen. Het team kan daarbij ook de rol van een rijke speelleeromgeving verder verkennen en uitbouwen. Het vormt tevens een aandachtspunt om de rol van voortgezet technisch lezen, ook in de bovenbouw, binnen het leesbeleid verder te concretiseren.

Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING

De school geeft het onderwijskundig beleid vorm. Voor sommige aspecten van haar werking bestaan systemen en structuren, voor andere aspecten gebeurt dit eerder fragmentair of niet schoolbreed. De maatregelen zijn nog niet altijd doelgericht en de afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle teamleden. De school ondersteunt de teamleden maar het is nog een verbeterpunt om in de kleuterafdeling afspraken te maken voor de basishoeken, de geletterdheid van de leer- en speelomgeving, de verrijking van de hoeken, de evaluatiepraktijk en de differentiatie in de werking met leeftijdsgemengde groepen. In de lagere afdeling vormt de verticale samenhang in de evaluatiepraktijk voor de leerdomeinen spreken en creatief schrijven nog een werkpunt. Het is tevens een werkpunt om voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften de doelgerichtheid en een efficiënte registratie van de leerlingenbegeleiding te versterken. Het vormt tevens een uitdaging om de meerwaarde van effectieve feedback op schoolniveau te verkennen en stapsgewijs doorheen de schoolwerking uit te bouwen.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking systematisch en cyclisch. Ze heeft daarbij al een zekere aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. De evaluaties vinden onder meer plaats op pedagogische studiedagen of tijdens personeelsvergaderingen. Het is een groeikans om de evaluaties meer tussentijds te organiseren volgens een systematiek om deze nog meer te laten verder bouwen op elkaar. Het is daarbij voor het schoolteam ook een uitdaging om te evalueren in welke mate ze met de gekozen streefdoelen het beleid op de leerlingenbegeleiding en op gelijke onderwijskansen realiseert.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen, waaronder wetenschappelijke literatuur. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners en onder meer de netspecifieke begeleiding en de werking van de scholengemeenschap spelen daarbij een stimulerende en ondersteunende rol. Ze benut bij haar evaluaties nadrukkelijk de resultaten en effecten bij de leerlingen. De evaluaties zijn betrouwbaar. Het is een uitdaging om alle resultaten van de afgenomen gevalideerde toetsen op het einde van het basisonderwijs te analyseren en te borgen of bij te sturen.
Borgen en bijsturen BENADERT DE VERWACHTING	De school heeft een partieel zicht op haar sterke punten en werkpunten, vooral voor het leergebied Nederlands, maar dit is nog minder het geval voor andere leergebieden. Ze bewaart voor sommige organisatorische en onderwijskundige aspecten van haar werking wat goed is en borgt haar afspraken en maatregelen ter zake. Ze stelt haar werking enerzijds gedeeltelijk bij naar aanleiding van vastgestelde werkpunten of vanuit externe resultaten en verslagen. Anderzijds laat ze kansen liggen om haar werking vanuit evaluaties bij te stellen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat

VOLGENS DE VERWACHTING

Voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Door observatie en door systematische overlegmomenten vormen ze zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen en over de sterktes van de kleuters. De leraren gebruiken interventiefiches om dat beeld waar nodig te verfijnen en zo op de specifieke onderwijsbehoeften van de kleuters in te spelen. Ze doen dit in nauwe samenwerking met het zorgteam, met ouders en eventueel met andere relevante partners en bepalen acties en maatregelen om de begeleiding op maat vorm te geven. Ze implementeren deze consequent in hun klaspraktijk. Ze kunnen de planmatigheid en doelgerichtheid van hun aanpak binnen de verhoogde zorg nog versterken, waarbij het een uitdaging is om de vooropgestelde doelen specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden te maken. Dit zal de efficiëntie van het maatwerk verhogen en de effectmeting ervan versterken. Het is eveneens een groeikans om te komen tot een meer efficiënte en gelijkgerichte registratie.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING	De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze sluiten regelmatig aan bij de belevingswereld van de kleuters en haken in op de voorkennis. De leraren stellen af en toe hoge verwachtingen maar kunnen deze in enkele speelleerhoeken nog versterken. Ze gebruiken geregeld groeperingsvormen die aanzetten tot samenwerking en ze creëren kansen tot exploreren en experimenteren. Enkele terugkerende speelleerhoeken zijn weinig gericht op actieve betrokkenheid en op inbreng van kleuters. Het is een werkpunt om het doelgerichte aanbod in deze hoeken te versterken met realistische en betekenisvolle materialen en contexten vanuit de ontwikkelingsbehoeften en de talenten van de kleuters. De leraren hebben aandacht voor visualisatie en maken duidelijke afspraken over het gebruik van kalenders en pictogrammen. Ze beschikken over recente prentenboeken, voorzien talige voorleesmomenten en zetten in toenemende mate in op functionele woordenschatontwikkeling. Ze laten echter kansen liggen om de speelleerhoeken talig te verrijken zodat kleuters de kans krijgen om de aangeboden woordenschat in een realistische context te gebruiken en te verankeren. De leraren bieden af en toe strategieën aan die de zelfstandigheid, de zelfsturing en het sociaal-emotionele handelen van de kleuters bevorderen. Ze laten kleuters in mindere mate reflecteren over hun denk- en leerproces. Het is een werkpunt om de leertijd maximaal te benutten door onder andere onthaal- en kringmomenten te voorzien waar alle kleuters aangezet worden tot nadenken en tot leren.
Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	Vanuit een zorgzame grondhouding en met respect voor de eigenheid van elke kleuter geven de leraren tijdens het meespelen met de kleuters geregeld feedback met het oog op de vooruitgang in hun leer- en ontwikkelingsproces. Ze vertrekken vanuit de leerervaringen van de kleuters en richten hun feedback zowel op de individuele kleuter als op de kleutergroep. De feedback vindt tijdens en kort na een leerervaring plaats en is voornamelijk gericht op het niveau van de kleuter en op het productniveau. De feedback op procesniveau en op het zelfregulerend niveau kan aan intensiteit winnen. De feedback is constructief en motiverend. De veelal positieve bekrachtiging en de geduldige begeleidingsstijl dragen bij tot een veilig en warm leef- en leerklimaat, iets wat de school typeert.

Leerlingenevaluatie De observatie en evaluatie sporen gedeeltelijk met het gevalideerd
BENADERT DE doelenkader en met het aanbod maar de beoordelingscriteria zijn weinig
VERWACHTING verfijnd. Hierdoor zijn de observatie en evaluatie in beperkte mate
gericht op een harmonische vorming en vertonen ze ook in mindere mate
een evenwicht tussen kennis, vaardigheden en attitudes. De leraren
hanteren observatiefiches en nemen genormeerde tests af, maar ze laten
kansen liggen om de resultaten ten volle te benutten en hun
onderwijsleerproces er doelgericht op af te stemmen. De leraren kunnen
de observatie en evaluatie versterken door deze bewust te koppelen aan
de vooropgestelde focusdoelen van een thema. Ze kunnen over de
leeftijdsgroepen heen de verticale samenhang van de
beoordelingscriteria versterken om te komen tot een meer transparante
en betrouwbare evaluatie.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op Voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de
maat leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op
VOLGENS DE VERWACHTING maat. Ze vormen zich een actueel beeld over de leer- en
ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling.
De leraren gebruiken interventiefiches om dat beeld waar nodig te
verfijnen en zo op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen in
te spelen. Ze stemmen in overleg de acties, het onderwijsleerproces en
de leerlingenevaluatie erop af. Ze dragen bij tot het bepalen van redelijke
aanpassingen. De leraren volgen de effecten van het maatwerk in zekere
mate op en sturen bij waar nodig. Ze implementeren, waar zinvol, de
doeltreffende maatregelen in de brede basiszorg. Het is voor het
schoolteam een groeikans om gericht bij te dragen tot het bepalen van
begeleidingsdoelen op maat voor leerlingen met specifieke
onderwijsbehoeften. Hierdoor kan ook de opvolging van de effecten van
de begeleiding nog versterken. Het is eveneens een aandachtspunt om te
komen tot een meer efficiënte en gelijkgerichte registratie.

Leer- en De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. Ze expliciteren de
ontwikkelingsgerichte leerdoelen en succescriteria en sluiten aan bij de voorkennis van de
aanpak leerlingen. Hun geleidelijke aanpak is logisch en stapsgewijs opgebouwd.
VOLGENS DE VERWACHTING De leraren stemmen hun aanpak af op de brede beeldvorming, met oog
voor verschillen tussen de leerlingen. Ze differentiëren en remediëren
gericht. De leeractiviteiten zijn gericht op actieve betrokkenheid van de
leerlingen en zijn gevarieerd. De werk- en groeperingsvormen zetten aan
tot samenwerking en interactie. Hierdoor is de aanpak voldoende
activerend. De leraren maken hun aanpak betekenisvol en
taalontwikkellend door functionele taaltaken, ondersteunende visuele
voorstellingen en taalbronnen, afgestemd op de noden van de leerlingen.
De leraren besteden door het gebruik van doelgerichte strategieën
aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze maximaliseren de tijd om
te leren.

Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen. De feedback is zowel op het product als op het proces en bij meerdere leraren op de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingenevaluatie BENADERT DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen voor sommige leerdomeinen van Nederlands met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. Bij sommige leraren krijgt de evaluatie van een technische taalvaardigheid als spelling in verhouding tot de andere leerdomeinen veel aandacht. De evaluaties voor de leerdomeinen spreken en creatief schrijven zijn beperkt afgestemd op de aangeboden doelen. De leraren laten nog kansen liggen om de observatie en evaluatie voor deze domeinen in te bedden in het onderwijsleerproces en om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie met oog voor verticale samenhang doorheen de lagere afdeling. De leraren kunnen de observatie- en evaluatievormen voor de verschillende leerdomeinen sterker variëren en erover rapporteren om te komen tot een brede evaluatiepraktijk.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆	●
Effectieve feedback	●	●
Leerlingenevaluatie	◆	◆

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF